

Usprawnianie działania systemu kolejowego
z myślą o społeczeństwie.

PROTOKÓŁ O WSPÓŁPRACY MIĘDZY AGENCJĄ KOLEJOWĄ UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIMI FIRMAMI I WŁADZAMI KOLEJOWYMI W ZAKRESIE WYMIANY WYNIKÓW EUROPEJSKIEGO BADANIA NA TEMAT KLIMATU BEZPIECZEŃSTWA W KOLEJACH

„PROTOKÓŁ O WSPÓŁPRACY W SPRAWIE EUROPEJSKIEGO BADANIA NA TEMAT KLIMATU BEZPIECZEŃSTWA W KOLEJACH”

W celu realizacji wymogów wynikających z art. 29 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/798 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie bezpieczeństwa kolei Agencja Kolejowa Unii Europejskiej, zwana dalej Agencją, przeprowadzi badanie w celu zgromadzenia danych na temat tego, jak pracownicy kolei postrzegają bezpieczeństwo. Badanie określono jako **europejskie badanie na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach**.

Jako że badanie klimatu bezpieczeństwa stanowi wiarygodne narzędzie do udoskonalenia kultury bezpieczeństwa w każdej organizacji, Agencja zamierza zaoferować europejskim firmom¹ i władzom kolejowym² możliwość uzyskania szerokiego wachlarza korzyści z europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez udostępnienie zainteresowanym firmom i władzom wyników badania dotyczącego reakcji ich własnych pracowników.

Niniejszy protokół o współpracy składa się z trzech części. Część A zawiera opis europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach oraz przedstawia **sposób zbierania, analizowania i ochrony danych**. Część B określa tryb i warunki współpracy między Agencją a tymi firmami i władzami kolejowymi, które wyrażą chęć skorzystania z europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach, w szczególności w odniesieniu do odpowiedzi udzielanych przez ich własnych pracowników. Część C przedstawia warunki świadczenia usług na podstawie protokołu o współpracy.

CZĘŚĆ A: OPIS EUROPEJSKIEGO BADANIA NA TEMAT KLIMATU BEZPIECZEŃSTWA W KOLEJACH

Europejskie badanie na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach jest internetowym badaniem, w którym uczestniczyć mogą wszyscy pracownicy kolejowi w Unii Europejskiej lub w państwach EFTA³, mającym na celu zebranie informacji na temat tego, jak postrzegają oni bezpieczeństwo operacyjne i bezpieczeństwo w miejscu pracy. Wyniki badania będą stanowić jeden z elementów sprawozdania na temat rozwoju kultury bezpieczeństwa, jakie Agencja jest zobowiązana dostarczyć Komisji Europejskiej zgodnie z dyrektywą (UE) 2016/798.

¹ Firmy kolejowe oznaczają zarządców infrastruktury, przedsiębiorstwa kolejowe, producentów i usługodawców.

² Władze kolejowe oznaczają krajowe organy bezpieczeństwa, krajowe organy dochodzeniowe oraz krajowe i europejskie organy regulacyjne.

³ Państwami EFTA są Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria.

1. PODSTAWY

1.1. *Badanie internetowe.* Europejskie badanie na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach jest publikowane w ramach EUSurvey, narzędzia Komisji Europejskiej do zarządzania badaniami⁴, które dostępne jest na smartfonach, tabletach i komputerach.

1.2. *Data startu i zakończenia.* Europejskie badanie na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach rozpocznie się dnia 14 czerwca 2021 r.⁵ i będzie dostępne aż do dnia 30 września 2021 r. Data zakończenia może ulec przesunięciu.

1.3. *Języki.* Niniejsze badanie dostępne jest w 22 poniższych językach: angielskim (EN), bułgarskim (BG), chorwackim (HR), czeskim (CS), duńskim (DA), estońskim (ET), greckim (EL), hiszpańskim (ES), holenderskim (NL), fińskim (FI), francuskim (FR), litewskim (LT), łotewskim (LV), niemieckim (DE), polskim (PL), portugalskim (PT), rumuńskim (RO), słowackim (SK), słoweńskim (SL), szwedzkim (SV), węgierskim (HU), włoskim (IT).

2. GROMADZENIE DANYCH

2.1. *Pytania profilowe.* Respondenci, odpowiadając na „pytania profilowe”, podają informacje społeczno-demograficzne na temat organizacji, działalności, poziomu odpowiedzialności i doświadczenia.

2.2. *Wypowiedzi dotyczące bezpieczeństwa i rodzaj organizacji.* Przygotowano dwa odrębne zestawy wypowiedzi dotyczących bezpieczeństwa⁶ w zależności od profilu respondentów: jeden dla firm, drugi dla władz.

2.3. *Model kultury bezpieczeństwa.* Respondenci wyrażają swoje opinie na temat bezpieczeństwa, reagując na wypowiedzi dotyczące bezpieczeństwa. Wypowiedzi dotyczące bezpieczeństwa są dostosowane do **Europejskiego Modelu Kultury Bezpieczeństwa Kolei**⁷. Respondenci ustosunkowują się do każdej wypowiedzi, wykorzystując do tego ośmiostopniową skalę⁸. Przygotowano również instrukcje dla respondentów.

2.4. *Ochrona danych.* W badaniu respondenci nie będą musieli podawać jakichkolwiek informacji osobowych, takich jak imię, nazwisko adres czy adres e-mail. Dane podlegają ochronie: podano link do informacji o polityce prywatności⁹.

3. ANALIZA DANYCH I WYNIKI BADANIA

3.1. *Anonimowość.* Informacje gromadzone są w sposób anonimowy. Nie jest możliwe zidentyfikowanie osób biorących udział w badaniu.

⁴ Regulamin korzystania z aplikacji dostępny jest w języku angielskim, francuskim i niemieckim pod poniższym linkiem: <https://ec.europa.eu/eusurvey/home/tos>.

⁵ Data startu i zakończenia może ulec zmianie w odniesieniu do tych firm i władz, które zdecydują się na współpracę (zob. 5.2, 5.5 i 6.1).

⁶ Dwa odrębne zestawy wypowiedzi dotyczących bezpieczeństwa opracowano przy wsparciu doraźnej grupy roboczej ds. badania klimatu bezpieczeństwa. Grupa robocza powstała w listopadzie 2019 r. pod szyldem sieci czynników ludzkich i organizacyjnych Agencji. W 2020 r. odbyła cztery spotkania (zdalnie), na których uznano, że konieczne jest przygotowanie dwóch odrębnych zestawów wypowiedzi dotyczących bezpieczeństwa w zależności od rodzaju organizacji. Wypowiedzi dotyczące bezpieczeństwa zostały poddane analizie przez członków grupy roboczej i przetestowane przez wybranych pracowników kolei europejskich.

⁷ Europejski Model Kultury Bezpieczeństwa Kolei i 24 atrybuty kultury bezpieczeństwa dostępne są we wszystkich językach urzędowych UE pod adresem: https://www.era.europa.eu/activities/safety-culture_en.

⁸ Wykorzystuje się poniższą ośmiostopniową skalę: 1. w zupełności nie zgadzam się; 2. zdecydowanie nie zgadzam się; 3. nie zgadzam się; 4. nie mam zdania; 5. zgadzam się; 6. zdecydowanie się zgadzam; 7. w zupełności się zgadzam; brak doświadczenia.

⁹ Informacja o polityce prywatności dostępna jest pod poniższym adresem:

https://www.era.europa.eu/content/data-protection_en#meeting17.

3.2. *Agregacja*. Odpowiedzi zostaną zestawione i poddane analizie. Opinie na temat bezpieczeństwa zostaną zestawione i poddane interpretacji w kontekście różnych kombinacji pytań profilowych.

3.3. *Sprawozdanie na temat kultury bezpieczeństwa*. Wyniki badania zostaną podane do publicznej wiadomości. Wyniki analiz będą stanowić jeden z elementów sprawozdania na temat oceny rozwoju kultury bezpieczeństwa, jakie Agencja jest zobowiązana dostarczyć Komisji Europejskiej do dnia 16 czerwca 2024 r. zgodnie z art. 29 ust. 2 dyrektywy (UE) 2016/798.

3.4. *Baza danych*. Wyniki badania będą przechowywane w celu opracowania unikalnej bazy danych agregującej opinie na temat bezpieczeństwa kolei oraz umożliwienia analizy dynamicznej i komparatywnej w przyszłości.

CZĘŚĆ B: TRYB I WARUNKI WSPÓŁPRACY

Jakkolwiek wyniki europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach zostaną podane do publicznej wiadomości, dane zgromadzone na szczeblach organizacyjnych mogą być poddane analizie na potrzeby wspierania inicjatyw na rzecz udoskonalenia kultury bezpieczeństwa w organizacjach. Z tego powodu Agencja skłonna jest udostępnić firmom i władzom dodatkowe wyniki europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach, bazujące na opiniach ich własnych pracowników na temat bezpieczeństwa.

4. ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA

4.1. *Forma zgłoszenia zainteresowania*. Firmy i władze, które chciałyby uzyskać takie dodatkowe wyniki bazujące na reakcjach ich pracowników, muszą zgłosić zainteresowanie poprzez wypełnienie formularza zgłoszenia, jaki dostępny jest na stronie internetowej Agencji. Formularz musi zostać wypełniony przez pełnomocnika.

4.2. *Zatwierdzenie protokołu o współpracy*. Wypełniając formularz zgłoszenia, pełnomocnik zostanie poproszony o zatwierdzenie obecnego protokołu o współpracy, który również dostępny jest na stronie internetowej Agencji.

4.3. *Koordinator badania na temat klimatu bezpieczeństwa*. W ramach zgłoszenia zainteresowania należy podać również dane kontaktowe „koordynatora badania na temat klimatu bezpieczeństwa”. Koordynator ten będzie punktem kontaktowym. Szeroki zakres obowiązków koordynatora jest czynnikiem decydującym o powodzeniu przeprowadzenia badania w organizacji.

4.4. *Termin*. Zainteresowanie można zgłosić Agencji do dnia 31 stycznia 2021 r. Agencja może przesunąć ten termin.

4.5. *Partner*. W przypadku gdy zgłoszenie zainteresowania spełniać będzie wszystkie wymagania, Agencja skontaktuje się z koordynatorem badania na temat klimatu bezpieczeństwa w organizacji, która uzyska status „partnera” na czas współpracy. Lista firm i władz kolejowych (nazwa i logo), które współpracują z Agencją jako partnerzy w europejskim badaniu na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach, będzie dostępna publicznie.

5. WERSJA PARTNERSKA EUROPEJSKIEGO BADANIA NA TEMAT KLIMATU BEZPIECZEŃSTWA W KOLEJACH

5.1. *Wersja partnerska*. W celu zebrania i przeanalizowania reakcji przekazanych przez pracowników partnera dane badanie należy opracować i przeprowadzić w aplikacji internetowej EUSurvey. Wersja partnerska europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach w części pokrywa się z europejskim badaniem na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach. Identyczny jest w szczególności zestaw wypowiedzi na temat bezpieczeństwa. W celu uzyskania dostępu do wersji partnerskiej europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach konieczne będzie podanie hasła.

5.2. *Specyfikacja techniczna*. Poniżej podano specyfikację funkcjonalności, które zostaną zaimplementowane do wersji partnerskiej badania: zakres i liczba pracowników; hasło na potrzeby badania; język badania; angażujący tekst powitalny we wszystkich językach; logo; odpowiedzi

organizacji na pytania profilowe; dodatkowe pytania profilowe we wszystkich językach (zob. 5.3); data startu (zob. 5.5); alternatywna data zakończenia (zob. 6.1). Specyfikacja techniczna zostanie zaproponowana przez partnera i przedstawiona Agencji zaraz po rozpoczęciu współpracy.

5.3. *Dodatkowe pytania profilowe.* Żeby zwiększyć adekwatność analizy danych, można za pomocą dodatkowych pytań profilowych uwzględnić cechy charakterystyczne zaplecza partnera (działalność, struktura organizacyjna, lokalizacja placówek, rodzaje umów o pracę itd.). Liczba dodatkowych pytań profilowych musi być jak najmniejsza. W każdym przypadku takie dodatkowe pytania muszą być zasadne, gwarantować anonimowość (zob. 3.1) i być możliwe do pogodzenia ze standardowymi pytaniami profilowymi w europejskim badaniu na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach.

5.4. *Powiązanie między europejskim badaniem na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach a wersją partnerską.* Europejskie badanie na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach i wersja partnerska są powiązane ze sobą zgodnie z poniższymi zasadami: Respondent uczestniczący w europejskim badaniu na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach zostanie zapytany, czy jest pracownikiem jednego z wymienionych partnerów. Jeśli jest, zostanie przekierowany do odpowiedniej wersji partnerskiej. Żeby uzyskać dostęp do wersji partnerskiej europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach, respondent będzie musiał podać hasło dostarczone przez jego organizację. W wersji partnerskiej zostanie poproszony o wyrażenie zgody na udostępnienie swoich odpowiedzi Agencji i partnerowi albo wyłącznie Agencji. W pierwszym przypadku otrzyma zaproszenie do wypełnienia wersji partnerskiej badania. W drugim przypadku otrzyma zaproszenie do wypełnienia europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach, zaś jego odpowiedzi nie zostaną udostępnione partnerowi.

5.5. *Data startu.* Partner proponuje w uzgodnieniu z Agencją datę startu wersji partnerskiej europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach.

5.6. *Zatwierdzenie wersji partnerskiej.* Na co najmniej dwa tygodnie przed datą startu Agencja przedstawi partnerowi ostateczną wersję partnerską europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach, pod warunkiem że Agencja w terminie otrzymała wymagane informacje (zob. 5.2).

6. KOMUNIKACJA, WYNIKI I DZIAŁANIA NASTĘPCZE

6.1. *Czas trwania wersji partnerskiej europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach.* Ze względów technicznych wersja partnerska europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach będzie dostępna aż do daty zakończenia europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach, tj. 30 września 2021 r. (z zastrzeżeniem możliwego przedłużenia). Partner może jednak zaproponować alternatywną datę zakończenia, która zakończy etap gromadzenia danych przed datą zakończenia europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach.

6.2. *Przekazanie wyników.* Analiza danych będzie mieć miejsce niedługo po alternatywnej dacie zakończenia, a następnie dojdzie do udostępnienia wyników. Dostępność wyników zależy od liczby partnerów. Agencja powiadomi o wynikach nie później niż w terminie jednego miesiąca po alternatywnej dacie zakończenia. Zagregowane dane o grupach mających mniej niż 9 członków nie będą udostępniane partnerowi. Wyniki dotyczące opinii na temat bezpieczeństwa wyrażonych przez pracowników partnera będą udostępniane tylko temu partnerowi.

6.3. *Dostęp do zgromadzonych danych.* Na żądanie partner uzyska dostęp do danych zebranych od wszystkich respondentów należących do jego organizacji, którzy wyrazili zgodę na udostępnienie swoich odpowiedzi partnerowi. Dane, które potencjalnie mogłyby umożliwić identyfikację osoby na podstawie pytań profilowych, nie będą udostępniane.

6.4. *Strategia komunikacyjna partnera.* Skuteczna wewnętrzna strategia komunikacyjna uznawana jest za czynnik decydujący o powodzeniu badania pod kątem wskaźnika odpowiedzi. Wyrażając zainteresowanie współpracą z Agencją w tym zakresie, partner powinien przeznaczyć konieczne zasoby, żeby zapewnić opracowanie i wdrożenie skutecznej strategii komunikacyjnej w celu uzyskania

wysokiego wskaźnika odpowiedzi. Taką strategię komunikacyjną można przedstawić i omówić z Agencją, która może udostępnić materiały i dobre praktyki w tym zakresie.

6.5. *Działania następcze.* Współpraca między Agencją i partnerem dobiega końca wraz z przekazaniem wyników. W dążeniu jednak do stałej poprawy jakości świadczonych usług Agencja zbiera informacje zwrotne od partnerów na temat ich doświadczeń. Między 6 a 12 miesiącem po przekazaniu wyników badania partner powinien podzielić się z Agencją informacjami zwrotnymi na temat doświadczeń (np. działaniami podjętymi w oparciu o wyniki badania).

CZĘŚĆ C: WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG I WSPARCIE TECHNICZNE

Partnerzy współpracujący z Agencją w zakresie europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach muszą zatwierdzić niniejszy protokół i poniższe warunki świadczenia usług.

7. WSPARCIE W PRZYPADKU PROBLEMÓW TECHNICZNYCH

7.1. *Problemy dotyczące właściwego badania.* W przypadku jakichkolwiek problemów dotyczących właściwego badania, można skontaktować się z Agencją za pomocą „Formularza kontaktowego”, który dostępny jest w ramach europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach lub w wersji partnerskiego europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach.

7.2. *Problemy natury funkcjonalnej dotyczące badania.* W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących funkcji technicznych narzędzia EUSurvey, można skontaktować się z zespołem wsparcia EUSurvey za pomocą formularza „Help>Support”, który dostępny jest w ramach europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach lub w wersji partnerskiego europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach.

8. WARUNKI ŚWIADCZENIA USŁUG

8.1. *Koszty i odpowiedzialność.* Każdy z partnerów i Agencja będą ponosić swoje własne koszty związane z realizacją ich zadań na podstawie niniejszego protokołu. Chociaż oczekuje się, że każdy partner i Agencja będą współpracować w dobrej wierze w interesie promowania kultury bezpieczeństwa, protokołu nie należy interpretować jako wiążącej umowy. Nie tworzy ona obowiązków prawnych między partnerami i Agencją. Ani partner, ani Agencja nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności na podstawie niniejszego protokołu.

8.2. *Własność intelektualna.* Agencja zachowuje prawa własności intelektualnej do analizy danych i wyników badań, które Agencja wykorzysta w celu promowania kultury bezpieczeństwa w kolejach. Agencja może być zobowiązana do udostępnienia dokumentów dotyczących europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach i wersji partnerskiej na podstawie prawa UE dotyczącego publicznego dostępu do dokumentów.

8.3. *Kwestie sporne.* Chociaż Agencja nie spodziewa się żadnych roszczeń lub sporów dotyczących europejskiego badania na temat klimatu bezpieczeństwa w kolejach i wersji partnerskiej, możliwe spory należy rozstrzygać polubownie. W przypadku gdy polubowne rozstrzygnięcie nie jest możliwe, wszelkie roszczenia należy kierować do sądu rejonowego w Valenciennes lub Lille (Francja).